

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور

دینی، علمی، ادبی، اجتماعی

اداره خانه سی : دار الفنون
قارشیننده کاش حسن پاشا
مدرسه سی داخلنده در

بازانك شخصیتی دكل، یازینك اهمیت
نظر دفته آلیئر .

مخمس

۱۳۲۸

کلن یازیلردن شایان قبول کورولنلر
تاصیج میراسیله درج ایدیلیر .

مجموعه اسراریه سی

کونده زیله جك آثار ، اوقوناقلی
و مختصرجه یازیلش اولمالیدر .

صاحی ، مدیری ، محرری :

آبونه قیدی معامله سی هرسته نك برنجی
وایکنجی آلی اعتباراً اجرا اولونور

فی : غروش .

ربیع الاول



جلد

عدد

۹۰

۱۳۴۲

۴

۴۱

مخمل وینی و علی :

تفسیر لر - مفسر لر

متواتر ظاهر المعنی

بجانبك مابعدی

ایمدی شو ایکنجی قسمی ایضاح ایچون برقاچ
مثال ایراد ایدم .

برنجی مثال: مثلاً (حتی اذا بلغ مغرب الشمس
وجدها تغرب فی عین حمة) نظم جلیله ظاهر
اولان معنی ، کونشك حین غروبنده یرده کی
قایناقلردن برینه کیرمه سیدر . چونکه : آیت مزبورده
ذوالقرنین ، مغرب شمس اولان بریره وارد قدده
آنی صیجاچ چامورلو بر قایناقدده غروب ایدیور
بولدی ، مألده ترجمه اولونمق اقتضا ایدر . حال بوکه
شو معنای ظاهرک خلافت دایل قاطع عقلی و فنی
قائم اولمشدر . اوت ، شمسک کره ارضدن بویوک
اولدینی و حجم اصلیلرنده قالدقلری حالد بر جسم
کیرک دیگر بر جسم صغیره کیرمه سی محالاتدن
بولوندینی جهته اشبو نص متواتر ظاهر المعناتک
لرزم تأویل درکاردرکه تأویل مزبورده الله اعلم
شویله در :

ذوالقرنین ، بلاد مغربدن بر محله واصل
اولدقدده کونشی حین غروبنده او وضعیتده کوردی ،
یعنی ناظرک نظرنده کونش صولر ایچنده باتارق
غروب ایدیورنکی کورونویوردی . زیرا : بلاد
غربیه سواحلندن شمسه نظر ایدن کیمسه آنی
بحر محیط غربیده غائب اولویور تخیل ایدر .
بحر مزبورک ایسه سیاه بالچینی و سخوتی غالبدر .
ایمدی (عین حمة) لفظی مذکور ده کیزه اطلاق
ایدیلش اولویورکه بوندن ده مقصد ، ارضک جانب
غربیسی ده کیز احاطه ایلش اولماسنی افاده در .
اما او محل ، کرک آفریقانک ، کرک آمریقانک

انتقال ایلده دی ، یعنی تعریف ایدیلن دکانچده
اوطورروب خطاطلق ایتمیه و سپارش اوزهرینه یازی
یازمایه باشلادی .

خطوط متروعه مراقبیلرینک هم صناعت ،
هم قناعت جلوه کاهی اولان اودکانچینی و (حسن
خط ، حسن طبیعت بزه دادحقدره دین اوراده کی
استاد خط و ادبی زیارت ایلهمه لرینی خالصانه توصیه
ایده رز .

—•••—

غلطه مکتب سلطانیسندن نشأت و قاهرده
اختیار اقامت ایلهمش اولان رشید مظهریک افندی
محفلک مصر مخبر لکفی لطفاً درعهده ایلهمش
وایلك مکتوبنی کونده رمشدز . ورودی کیکمش
اولان بومکتوبنی کله جک نسخه ده درج ایده جکزه .

—•••—

تبریک :

مولد جلیل نبوی شهر جلیلتک حلولنی ومظفر
اوردومزک دار الخلافیه کمال شان و شرفله
دخولنی تبریک ایلهرز .

—•••—

شکر

محفلک انتشارینه همت و معاونت بویوران
آماسیه قاضیسی یوسف ضیا و زونفولداق مفتیسی
ابراهیم حق اقدیلر حضراتنه تشکر لر ایدهرز .

—•••—

جهاد اکبر

احکام سیاسیه و احوال اجتماعیة اسلامیه دن باخندر .
میلاس مفتی فضیلتپرووری حافظ محمد صادق
افندی حضرتلری طرفدن بویوک بر احاطه علمیه
ایله یازیلش اولان بواژک طبعنه باشلانیدینی
وقسم اولنک ختام طبیی یاقلاشدینی استبشار
اولونمشدر .

—•••—

ساحل غریبی اولی اوزره اعتقاد ایدیلین هر حالده
معنای مرادک « کونش » عیون ارضک برینه
کیروب غائب اولویوردی « دیمک اولمادیقی قطمیدر
رازی ، کواشی ، جلالین و خواشینه باقائلر ،
اشبوعلمو مادن بلکه فضلهینه کسب اطلاع ایدرلر .
ایکنجی مثال : مثلاً (اذا اردنا ان نقول له
کن فیکون) آیت جلیله سنی نظر امعادن کچر .
دیگم زده معنای ظاهرینی اوزره مانع اولور بر
دلیل قاطع عقلی قائم اولدیقه قناعت ایدرز .

شویله که : اشبو (کن) کلهسی یا معدومه
خطاب اولاجق که اوده برنوع سفه اولی طولانیسیله
حق باریده محالدر . یا خود موجوده خطاب اولاجق که
اوده حاصلی تحصیلدر . شو حالده آیت جلیله
مزبور نك استعاره تمثیلیه طریقیله نفوذ قدرت
سمجانیه و سرعت امثال مصنوعات ربانیه دن
استعاره به حمل اولونماسی لازمدر .

اوچنجی قسم ایله دردنجی قسم ، مشهور
متعین المعنی ایله مشهور ظاهر المعنی طبقی اولی
قسملر کی ایسه لرده بونلری انکار و تکذیب ،
کفری اقتضا ایله مز . بناء علیه منکری آنجیاق
تضایل و تفسیق اولونور ، تکفیر اولونماز . فقط
تأویل خصوصنک هر هانکیسند اولورسه اولسون
معارض عقلنک فطیقه امتنا ایتنک لازمه ندر و لا
تأویل جائز دکلدر .

بونلردن باشقه برده خبر واحد قیلندن اولان
دلیلر و ازدر که آنلرده ده (ظاهر المعنی) (متعین
المعنی) قسملری جاریدر و اعمال شرعیده ظن
کافی کلدیکندن آنلری اثبات ایچون بوکی دلائل
کفایت ایدر سه ده معتقدات اسلامیه ده بالاستقلال
مدار نبوت اولی اوزره هیچ دخل و تأییری
جائز دکلدرلر . آنک ایچون انکار اولوندقلری

تقدیرده نه تکفیر ، نه تفسیق ، نه ده هیچ برشی
ترتب ایدر . مع مافیه ایجابنده تأویلمری جائزدر .
مثال : (یجاء بالموت علی صورة کبش املاح)
حدیثی خبر واحددر و یوم قیامتده یوز رنکده
آلاجه بر قوچک بونون اهل ناره قارشی بوغاز .
لانا جعنی ناطقدر . موت ، عرض ، حیوان ایسه
جوهر اولدیغندن عرضک جوهره انقلابی مستحیل
اولمغه حدیثک شو یولده تأویلی جهته کیدیلک
لازمه دندر ، یعنی عذاب حجم ایله معذب و عقاب
الیم ایله معاقب بولونان اهل نارك مظهر رحمت
الهییه اولارق بر زمان کلوبده هیچ اولمازسه
(اولمک) صورتیهله ایچنده بولوندقلری عذاب
دهشتنا کدن قورتولمالری حقنده بسله دکلری
امید رحمتی یأس و حرمانه تبدیل ایچون بر مثال
مقامنده در . بوغازلامش بر حیواندن امید حیات
ناصیل بیهوده ایسه اهل نارك زمان کلوبده موت
ایله یاقانی قورتارمالری حقنده بسله ده جکلری امیدده
اویله جه بیهوده در دیمکدر .

دیگر مثال : (اما یحیی احدثکم یرفع رأسه
ان یجعل مثل الحمار) حدیثک ظاهرندن صرف
و تحویلی مناسب و معقول بر طرزده تأویلی لازمه دندر .
چونکه حدیثدن ظاهر اولان معنی ، سجدهده
امامدن اول رفع سر ایدنلرک باشی ، اشک باشنه
دویمکدن عبارتدر که شیمدی به قدر میلیونلرجه
کیمسه لر امامدن اول باشلریخی سجدهدن قالدیردقلری
حالده هیچ برینک اشک قیافته کیردیکی و باشلرینک
اشک باشنه دوندیکی یوقدر . هر وقت کوزیمزک
اوکنده ظاهر و هویدا اولان شو حقیقه مغایر
دوشن حدیثی ، ظاهرندن صرف ایله مغزای حدیث
شریفی امامدن اول ، باشی قالدیرانلرک حق و بلاهتلیخی
اعلاندن عبارت اولمغه تحویل صورتیهله تأویل لازمدر .
غزالی نك (قواعد العقائد) نام اثرنده بونلره دائر

واضح مثالاری وحشی ایضا حاری واردر. کرچه
ایراد ایله دیکی امله ده جواز تاویل بر شی دین
اولم انمشده وجوب تاویل ادعاسنه فارشی (لا)
دین پک جوق بولومشدر . مابعدی وار

برشمه لی جودت

عبادت اسلامی تاریخچه سندن

خطابت نبویه

۴۸ نجی نسخه دن مابعد

جابر بن سمره رضی الله عنہک «بن رسول اکرم
صلی الله علیه و سلم ایله بر جوق نماز قیلم . علیه
الصلوة والسلام اقدیمزک نماز قیلدیریشی ده ، خطبه
او قویشی ده متوسط درجه ده ، یعنی نه اوزون ، نه ده
قیصه ایدی » دیدیکی صحیح مسلمده مذکوردر .
ابلاغ الانبیاء علیه ! کمل التحایا حضرتلری ،
خطبه ایراد ایدرکن مقتضای کلامه کوره تبلیغانده
بولونور ، انذار و وعیده دائر سوز سولیورسه

[۴] جابر بن عبدالله رضی الله عنہدن مروی اولان
بوحدیثده « کانه منذر جیش » تعبیری قول الانبیاء
مسلم حاشیه صنده ایسه بوتعبیر « کن بندوقوماً من قرب
جیش عظیم قصدوا الاغارة علیهم » یعنی یغما ایچین کن
عظیم بر عسکرک و رودینی بر قومه خبر ویرن کبی « دینه
تفسیر ایدیلشدر .

قاموس ترجمه سنده ده نیلیرکه :

الانذار : هزمه نك كسریله والنذر : نونك فتحی و
ذالك مكونیه و نونك ضمی و ضمتیه والنذیر : صریر
وزنده بر آدمه بر ماده بی اعلام و ابلاغ ایله آکا قورقو
ویروب آکا ایله مك معناسنه درکه تبشیر مقابیلدر .

النذر العریان : ختم قبیله سندن بر کیمسه دوکه
ذی الخلیفه معرکه سنده عوف بن طاهر ، ضرپورک اوزرینه
حمله واخذ ایله دکن سکرا کنديسنك و خاتونك اللری
قطع ایله مشدر . علی قول مطلقا منذر اولان کیمسه یه
اطلاق اولنور . زیرا عربلرک عادتندیرکه بر آدم قومی
شبخون و اغاره حدوشدن آکا و تخویف حالنده تیابندن
متجرد اوله زق کلوب اخبار و اقاط ایدر . بیلرنده حالت
مزبوریه اشارتدر .

- جابر بن عبدالله روایتی موجدنه - کوزلری
قیزاریر ، سنی یوکسه لیر و دشمن عسکرینک
ورودینی خبر ویرنلر کبی (.) غضبه کلیر « بعثت .
انا والساعة کها تین - مسلم » یعنی « بنم بعث اولونو -
شمه قیامتک آراسی ، شونلر کیدر » حدیثده
اولدینی کبی شهادت و اورته پارماق لریله ایتدیکی اشارتدن
باشقه آلتی ، قولنی اویناتوب صاللامازدی . ینه
مسلم شریفده ده نیلورکه :

« بشرین مروانك منبر اوزه رنده اللرینی قالدیر -
دیغنی کورن عماره بن رؤیه رضی الله عنه : الله شو
اللرك مستحقنی ویرسین . بن ، رسول اکرمک
خطبه اشناسنده شهادت پارماغیله ایتدیکی اشارتدن
فضله ایله بر حرکتده بولوندیغنی کورمه دم ، دیمشدر »

ساعت اجابت :

« ان فی الجمعة لساعة لا یوافقها مسلم یسأل الله
فیها الا اعطاه اياه - مسلم » یعنی « جمعه کونی ایچنده
خفیف بر زمان واردرکه او مدت ظرفنده بر مسلمانک
اللهمدن ایسته دیکی خیرلی برشی جناب حق مطلقا
اوکا ویریر »

ابوهریره نك روایت ایتدیکی ، « وهی ساعة خفيفة ،
دیبه رك مدتک قیصه لغندن بحث ایتدیکی بر وقت
واردرکه اوکا (ساعت اجابت) ده نیلیر . بوزمانک
تعینی حقهده ابو موسی الاشعری « سمعت رسول الله
صلی الله علیه و سلم یقول هی مایین ان یجلس الامام الی ان
تقضى الصلاة - مسلم » دیمشدرکه « جمعه کونکی
ساعت اجابتک منبرده خطیبک او طور ماسندن نمازک
قیلیماسنه قدر کچن مدت اولدیغنی رسول الله صلی
الله علیه و سلمندن ایشیتدم » دیمکدر .

ذهبی افندی مرحومده بوزمان ایچین « وهی
من خروج الامام الی فراغه من الصلاة علی الصبیح »
قولنی ترجمه و کتاب الصلواتده نقل ایلشدر .